

Hierbij nodig ik u van harte uit voor de bijeenkomst die de Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) organiseert in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK):

Procesveiligheidsindicatoren

Wat wordt gemeten en wat wordt gedaan?

Donderdag 22 januari 2015 13.30 - 16.30 Ontvangst vanaf 13.00 uur
Locatie: Gebouw Grauwzusters, Promotiezaal, Universiteit van Antwerpen
Lange Klarenstraat 7, 2000 Antwerpen <http://www.uantwerpen.be/>

Inleiding

Procesveiligheid blijft een belangrijk onderwerp in ons land. Het gebied tussen de Rotterdamse en Antwerpse haven heeft, in een zeer dichtbevolkt gebied, de hoogste concentratie potentieel gevaarlijke bedrijven ter wereld. Soms gaat het mis en soms net niet. Het toezicht op deze bedrijven is ingewikkeld en versnipperd, zoals bleek uit presentaties van de januari bijeenkomst van vorig jaar. Ook een recent proefschrift van de TUDelft heeft beperkingen van dit overheidstoezicht laten zien en dat stemt niet vrolijk.

Procesveiligheid is eerder tijdens CGC-NVVK-bijeenkomsten aan bod gekomen, in 2009 (oorzaken van procesincidenten), 2011 (resilience), 2012 (verantwoordelijkheid van bedrijven met grote risico's) en de laatste bijeenkomst in 2014 (procesveiligheid en veiligheidscultuur). Verslagen van deze bijeenkomsten zijn in hetzelfde jaar gepubliceerd in het Tijdschrift voor toegepaste Arbowedenschap (TtA). In januari 2015 wordt de serie afgesloten met het onderwerp veiligheidsindicatoren en wordt een overzicht gepresenteerd van wat bedrijven kunnen meten om inzicht te krijgen in het niveau van veiligheid van hun processen. De verschillende type indicatoren, hun relatie met veiligheidskundige modellen en theorieën en de ervaringen van bedrijven en veiligheidskundigen met deze indicatoren worden behandeld.

Het programma: (Dagvoorzitter is Paul Swuste)

- 13.00 - 13.30 **Ontvangst met koffie en thee**
- 13.30 - 13.40 Opening door de bestuursleden **Paul Scheepers** (voorzitter CGC) en **Paul Swuste** (bestuurslid CGC en voormalig bestuurslid NVVK). Mededelingen uit de besturen van CGC en NVVK.
- 13.40 – 14:05 **Procesveiligheidsindicatoren in de wetenschappelijke literatuur** (relatie indicatoren en veiligheidskundige modellen en theorieën) **Paul Swuste** (TU Delft)
- 14.05 - 14.30 **Procesveiligheidsindicatoren in de professionele literatuur** (van Amerikaanse, Engelse, Europese en internationale organisaties) **Jos Theunissen** (TU Delft)
- 14.30 - 14.45 **Pauze**
- 14.45 - 15.10 **De toekomst van procesveiligheidsindicatoren** (Enkele steekwoorden) **Genserik Reniers** (TU Delft, UAntwerpen)
- 15.10 - 15.35 **Gebruik van procesindicatoren - enquête onder NVVK-leden** (Enkele steekwoorden) **Jakko van Kampen** (TNO)
- 15.35 - 16.00 **Procesveiligheidsindicatoren bij Total** (Enkele steekwoorden) **Dirk Roosendans** (Total België)
- 16.00 - 16.30 **Plenaire paneldiscussie met de sprekers**

De sprekers:

Paul Swuste is universitair hoofddocent bij de sectie Veiligheidskunde van de Technische Universiteit Delft. Hij is afgestudeerd als biochemicus aan de Rijksuniversiteit Leiden en bij de Technische Universiteit Delft gepromoveerd op het proefschrift 'Occupational hazards and solutions'. Binnen de sectie Veiligheidskunde voert hij onderzoeksprojecten uit op het themagebied

arbeidsomstandigheden en procesveiligheid in verschillende industriële sectoren. Over deze onderwerpen publiceert hij regelmatig in wetenschappelijke en vaktijdschriften. Met Andrew Hale is hij van 1994-2008 verantwoordelijk geweest voor de post graduate master cursus 'Management of Safety, Health and Environment. Hij is betrokken bij de organisatie van (inter)nationale congressen over arbeidsomstandigheden en procesveiligheid en lid geweest van nationale adviescolleges over deze onderwerpen.

Jos Theunissen is onderzoeker bij de sectie Veiligheidskunde van de Technische Universiteit Delft. Hij is afgestudeerd aan de TU Delft als natuurkundig ingenieur en heeft daar tevens een masters degree Science Education and Communication gehaald. Meer dan 35 jaar is hij werkzaam geweest als processpecialist in ontwerp, constructie en operatie van installaties in de petrochemische industrie in binnen- en buitenland. Binnen de sectie Veiligheidskunde is hij betrokken bij onderzoeksprojecten op het gebied van industriële veiligheid.

Genserik Reniers is burgerlijk scheikundig ingenieur van opleiding, promoveerde aan de Universiteit Antwerpen (België) in 2006 over het ontwikkelen van een veiligheidscultuur op een geaggregeerd niveau in chemische industriële clusters. Hij is sinds 2007 verbonden aan de Campus Brussel van de KULeuven (België), waar hij verantwoordelijk is voor vakken als Industriële Processen en Welzijns- en Preventiemanagement. Vanaf 2012 is hij als deeltijds Hoogleraar verbonden aan de Universiteit Antwerpen. Per Oktober 2013 is hij eveneens als Hoogleraar verbonden aan de TUDelft (Nederland) op de Leerstoel 'Veiligheid m.b.t. Gevaarlijke Stoffen'. Genserik heeft reeds een groot aantal wetenschappelijke artikels, boekhoofdstukken, boeken, en andere publicaties op zijn naam staan. Hij is Receiving Editor bij het bekende wetenschappelijke tijdschrift Journal of Loss Prevention in the Process Industries, en Associate Editor van de academische journal Safety Science.

Jakko van Kampen (Kort CV)

Dirk Roosendans (Kort CV)

De Contactgroep Gezondheid en Chemie

De Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) is een multidisciplinair discussieforum met als doel het uitwisselen van informatie over de gezondheid van de mens in relatie tot chemische factoren en het bevorderen van het netwerk van mensen werkzaam op dit terrein. Dit wordt gerealiseerd door het organiseren van themamiddagen voor bedrijfsartsen, veiligheidskundigen, arbeidshygiënisten, toxicologen, medisch milieukundigen en milieugezondheidskundigen. De middagen worden, afhankelijk van het thema, georganiseerd in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA), de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK), de Nederlandse Vereniging voor Toxicologie (NVT), de Nederlandse Vereniging van Medische Milieukunde (NVMM) en de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB). De themamiddagen bieden de mogelijkheid om al deze verschillende specialisten bij elkaar te brengen en zo multidisciplinaire netwerken te laten ontstaan.

Meer informatie over de programma's van de CGC kunt u vinden op de website van de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne, www.arbeidshygiene.nl, door te kiezen voor "contactgroepen" en "Gezondheid en Chemie". U vindt daar de programma's en presentaties van de CGC-bijeenkomsten die al hebben plaatsgevonden. Als lid van de CGC ontvangt u uitnodigingen voor nieuwe bijeenkomsten.

Tijdens de bijeenkomst worden door de CGC *uitsluitend aan leden van de CGC* certificaten van deelname uitgereikt ten behoeve van certificering. Deelnemers die geen lid zijn van de CGC maar wel lid zijn van één van bovengenoemde beroepsverenigingen kunnen hun eigen beroepsvereniging verzoeken om een certificaat van deelname te verstrekken.

Aanmelding als lid van de CGC is mogelijk via info@epsnet.nl

De volgende bijeenkomsten van de CGC zijn op:
12 maart 2015 in samenwerking met de NVT
11 juni 2015 in samenwerking met de NVAB
10 september 2015 in samenwerking met de NVMM
12 november 2015 in samenwerking met de NVvA